

Gezamenlijk pleidooi Zorgzame gemeenschappen

Door de vergrijzing neemt de zorgvraag de komende jaren sterk toe. Om het huidige niveau van zorg te kunnen behouden, zijn er meer werknemers in de zorg nodig dan er beschikbaar zullen zijn. Tegelijkertijd willen veel ouderen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen. Dat vraagt om zorgzame gemeenschappen: plekken waar mensen aandacht en zorg voor elkaar hebben.

Zorgzame gemeenschappen stellen ouderen in staat de regie over hun leven te behouden, ook wanneer hun behoefte aan zorg toeneemt. Dergelijke gemeenschappen zijn niet alleen wenselijk, maar vaak ook noodzakelijk—zeker wanneer andere zorgopties ontbreken. In stedelijke gebieden is de noodzaak om zorgzame gemeenschappen te ontwikkelen nog groter dan elders, omdat bij veel woningen langdurige zelfredzaamheid moeilijker kan zijn (o.a. doordat veel woningen alleen per trap bereikbaar zijn). De afwezigheid van een zorgzame gemeenschap vergroot het risico op eenzaamheid en leidt tot meer en langere ziekenhuisopnames.

Samen met de Rijksoverheid zetten wij met spoed in op de ontwikkeling van meer geclusterde woonvormen. Daar kunnen ouderen langer zelfstandig en comfortabel blijven wonen, ook als hun behoefte aan zorg toeneemt. Met geborgenheid en veiligheid. Daar kunnen nieuwe sociale contacten worden opgebouwd. Met voldoende privacy en behoud van eigen regie. Met steun en zorg nabij en op maat, aanvullend op wat bewoners zelf kunnen realiseren. Wij zoeken de kansen in de nieuwbouw én in de bestaande bouw. De 'Thuisplusflats' en 'Lang Leven Thuisflats' zijn blauwdrukken van hoe het wél kan: een toekomstbestendig alternatief voor langdurige zorg. Met structurele ondersteuning kunnen we deze woonvormen sneller en breder realiseren.

Wat willen wij doen?

1. We bouwen met bewoners aan vitale zorgzame gemeenschappen.
2. We doen wat nodig is per gebied, wijk en locatie.
3. We blijven langdurig aan elkaar en aan een complex verbonden.
4. We maken heldere afspraken per locatie.
5. We maken ons hard voor structurele financieringsafspraken.

1. We bouwen met bewoners vitale zorgzame gemeenschappen voor ouderen

Om ouderen goede zorg te kunnen blijven bieden, zal de zorg steeds vaker aanvullend zijn op wat bewoners zelf kunnen realiseren. Daarom zetten we in op de opbouw van vitale zorgzame gemeenschappen van senioren met én zonder zorgvraag. Dit doen wij samen met bewoners, vrijwilligers en mantelzorgers, in nieuwe en in bestaande complexen. Daarbij hebben wij oog voor de diversiteit onder ouderen, en zetten ons in om alle ouderen te bereiken.

2. We doen wat nodig is per gebied, wijk en locatie

We kennen de regionale woonzorgopgave voor ouderen en vertalen die lokaal in een gebiedsgerichte aanpak. Per wijk wijzen wij de kansrijke locaties aan en gaan daar samen aan de slag. We sluiten aan op bewoners en hun wensen, behoeften en mogelijkheden. Omdat deze per locatie verschillen, is het samenspel tussen formele en informele zorg maatwerk. Dat vraagt betrokkenheid en flexibiliteit van de professionals die in een complex werkzaam zijn. Medewerkers voelen daarbij de ruimte om te experimenteren en te leren. Geleerde lessen worden gedeeld in het netwerk. Samen leren we wat werkt.

3. We blijven langdurig aan elkaar en aan een complex verbonden

We committeren ons op complexniveau aan langdurige samenwerking tussen bewoners, woningcorporatie, zorg- en welzijnsorganisaties en marktpartijen. Om de gemeenschap te versterken investeren we, naast individuele begeleiding van cliënten, in collectieve ondersteuning. Het inzetten van multidisciplinaire teams vraagt om ruimte binnen regelgeving. We werken per complex met een voorkeursaanbieder zodat zorgpersoneel efficiënt kan worden ingezet. De welzijnsorganisatie speelt een cruciale rol in het versterken van de gemeenschap en moet zich daarom langdurig kunnen committeren aan de samenwerking, zonder gedwongen wisselingen als gevolg van het aanbestedingsbeleid.

4. We maken afspraken per locatie

Gemeenten pakken de regie waar het gaat om het samen met partners aanwijzen van complexen, vooral in de gereguleerde huur. De afspraken hierover leggen gemeenten vast in het volkshuisvestingsprogramma en verankeren deze in de (prestatie)afspraken met woningcorporaties en zorg- en welzijnsorganisaties.

Ook ondersteunen gemeenten met een actief grondbeleid of anterieure overeenkomsten. Betrokken partijen maken afspraken met elkaar over de maximale huurprijzen van zorgwoningen om deze betaalbaar en toegankelijk te houden voor lage en middeninkomens, nu en in de toekomst.

5. We maken ons hard voor structurele financieringsafspraken

De urgentie is groot. Daarom zijn wij allen bereid om een stap naar voren te doen. De ontwikkeling van geclusterd wonen leidt tot financieringsvragen. Voor het toegankelijk en zorggeschikt maken van woningen, de beschikbaarheid van ontmoetingsruimten, het aanbrengen van domotica, het brandveilig maken van het complex, of bijvoorbeeld de inzet van een community builder. Per locatie brengen wij de beschikbare budgetten en menskracht samen en maken we keuzes in onze bedrijfsvoering om oplossingen te vinden. Op termijn willen wij rust en zekerheid brengen met structurele financieringsafspraken. Wij vertrouwen daarbij op de steun van de Rijksoverheid, zowel regeltechnisch als financieel.

Aldus de deelnemers van de bijeenkomst De stad als thuis, bestuurders bij gemeentes, woningcorporaties, zorgaanbieders, welzijn en belangenbehartigers namens bewoners.

